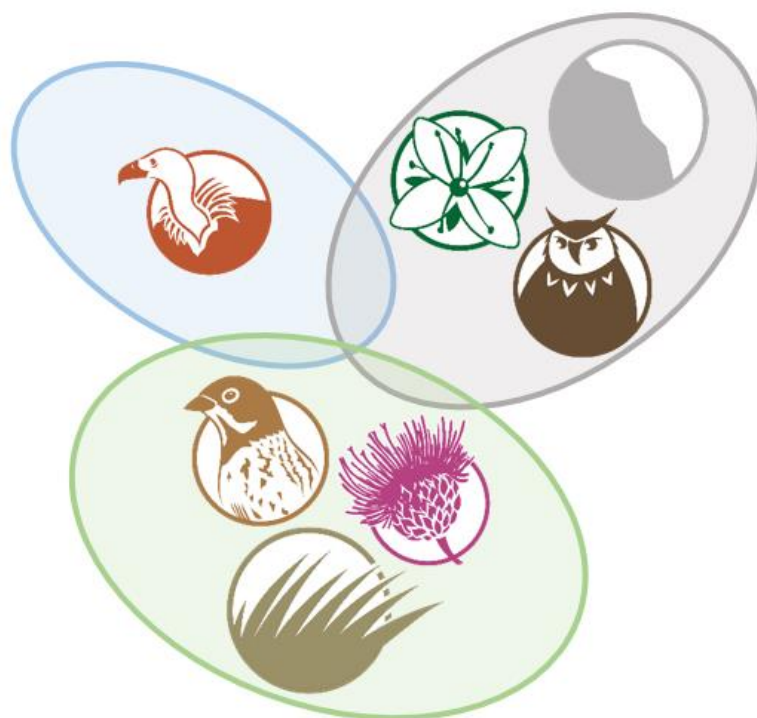

LIKE

Living
on the
Karst
Edge

Izobraževalni program

NARAVA 2000

Ekipa avtorjev:

dr. Ana Barešić, Naravoslovni muzej Reka, kustosinja botaničarka (idejni koncept in vsebina)

Anita Hodak, prof. umetnosti, Naravoslovni muzej Reka, muzejska pedagoginja

dr. Željka Modrić Surina, Naravoslovni muzej Reka, višja kustosinja botaničarka, direktorica

Strokovni sodelavci:

dr. Matej Varga, mag. ing. geod. et geoinf. (območje Natura 2000)

dr. Primož Kmecl, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)

(vrtni strnad)

Slavko Brana, dipl. ing. šum., JU Natura Histrica (raznolistna mačina)

Luka Meštrović, mag.geogr., JU Natura Histrica (suha kraška travišča)

dr. Boštjan Surina, izr. prof., kustos botanik, Naravoslovni muzej Reka

(Tommasinijeva popkoresa)

Tomaz Mihelič, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)

(velika uharica)

Vedran Lucić, dipl. ing. biologije, združenje BIOM (beloglavi orel)

To gradivo je nastalo s finančno podporo Evropske unije, v okviru projekta »LIKE - *Living on the Karst Edge*«, ki se izvaja v sklopu programa sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Hrvaška 2014-2020.

Za vsebino je odgovorna izključno ekipa avtorjev in strokovna ekipa. Vsebina ne predstavlja uradnega stališča Evropske unije.

dr. Ana Barešić

Bodi zaščitnik narave 1 (Natura 2000)

(1. delavnica)

Osnovna tema:

Varstvo narave in habitatov ter vrste območij mreže Natura 2000
NATURA 2000 je ekološka mreža Evropske unije, ki obsega območja, pomembna za ohranitev ogroženih vrst rastlin in živali ter habitatnih tipov. Njen osnovni cilj je varstvo biotske raznovrstnosti za prihodnje generacije.

Ključne informacije za prenos:

- ✓ Natura 2000 je ekološka mreža Evropske unije, ki obsega območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.
- ✓ Gre za največjo mrežo območij varstva na svetu.
- ✓ Na Hrvaškem obstaja 8 narodnih parkov in 11 naravnih parkov.
- ✓ V Sloveniji obstajajo 1 narodni park in 2 regionalna parka.

Predstavitev teme:

Vprašanja za pogovor/debato (primer! – vprašanja vedno prilagodimo situaciji in skupini!):
 (za mlajše otroke)

- ? V katerem kraju/mestu živite? In v kateri državi? Veste tudi, na kateri celini in kaj sploh celina je?
- ? Kako bi opisali, kaj je narava? Zakaj je pomembno naravo, rastline in živali zaščititi?
- ? Na katere vse načine ščitimo naravo, rastline in živali? Kako jih vi ščitite (npr. sami jih ščitimo, država jih ščiti itd.)?

(za starejše otroke)

- ? Kaj je Evropska unija? Koliko držav obsega? Je Hrvaška del Evropske unije?
- ? Kako bi opisali, kaj je narava? Zakaj je pomembno naravo, rastline in živali zaščititi?
- ? Na katere vse načine ščitimo naravo, rastline in živali? Kako jih vi ščitite (npr. sami jih ščitimo, država jih ščiti itd.)?

Potek delavnice (priporočilo):

Predšolski otroci (od 3 do 6 let) in otroci s posebnimi potrebami (skupno trajanje 45 do 60 minut):

Aktivnost	Kratek opis:	Okvirno trajanje (priporočilo):
Spoznavanje	Delavnica se začne s spoznavanjem, med katerim se predstavijo vsi udeleženci. Udeleženci dobijo kartice z imeni, ki si jih s pomočjo vodje pritrdijo na oblačila. Pri predstavljanju udeleženci odgovorijo tudi na vprašanje, katera je njihova najljubša rastlina, žival ali mesto v naravi.	10 minut

Predstavitev teme (predstavitev in vprašanja za pogovor in debato)	Vodja nato predstavi temo (naslov in kratek opis) in začne pogovor z udeleženci, da bi ocenil njihov nivo znanja in nadaljnji potek delavnice. Trajanje tega dela je odvisno od skupine. Nato prek predstavitev in pogovora globlje predstavlja temo. <i>Vprašanja za pogovor/debato</i> (zgoraj).	10-15 minut
Igra (sestavljanje) „Danes sem bil/-a v posebnem parku!“	Udeleženci bodo sestavljali sestavljanke z Republiko Hrvaško/Slovenijo, na kateri so narisane območja varstva - narodni parki in naravni parki. Udeležence bomo razdelili v skupine po 3 do 4 oseb, vsaka skupina bo prejela svojo sestavljanke.	15-25 minut
Ponavljjanje (igra dan-noč)	Dodatna pojasnila in ponavljanje s primeri iz življenja in zaključek delavnice. Ponavljali bomo prek igre dan-noč, pojmi bodo npr. narodni park, naravni park, varstvo narave itd. (Trajanje je odvisno od poteka delavnice.)	5 minut
Ocena	Kratek pogovor o delavnici, povratne informacije udeležencev in na koncu pospravljanje prostora in uporabljenih predmetov.	5 minut
Skupno trajanje:		45-60 minut

Osnovnošolski otroci (1.-4. razred) (skupno trajanje do 90 minut):

Aktivnost	Kratek opis:	Okvirno trajanje (priporočilo):
Spoznavanje	Delavnica se začne s spoznavanjem, med katerim se predstavijo vsi udeleženci, razdelijo se jim kartice, na katere napišejo svoje ime in jih pritrdijo na oblačila.	10 minut
Predstavitev teme (predstavitev in vprašanja za pogovor in debato)	Vodja nato predstavi temo (naslov in kratek opis) in začne pogovor z udeleženci, da bi ocenil njihov nivo znanja in nadaljnji potek delavnice. Trajanje tega dela je odvisno od skupine. Nato prek predstavitev in pogovora globlje predstavlja temo. <i>Vprašanja za pogovor/debato</i> (zgoraj).	15-20 minut
Igra (sestavljanje) „Danes sem bil/-a v posebnem parku!“	Udeleženci bodo sestavljali sestavljanke z Republiko Hrvaško/Slovenijo, na kateri so narisane območja varstva - narodni parki in naravni parki. Udeležence bomo razdelili v skupine po 3 do 4 oseb, vsaka skupina bo prejela svojo sestavljanke.	25-30 minut
Ponavljjanje	Dodatna pojasnila in ponavljanje ob pogovoru o primerih iz življenja.	10 minut
Igra (dan-noč)	Dodatna igra za ponavljanje in utrditev znanja s primeri iz življenja in zaključek delavnice. Ponavljali bomo ob igri dan-noč ter pri tem uporabili pojme, povezane z območji mreže Natura 2000. (Trajanje je odvisno od poteka delavnice.)	10-15 minut
Ocena	Končni komentarji in zaključek delavnice, kratek pogovor o delavnici, povratne informacije udeležencev in na koncu pospravljanje prostora in uporabljenih predmetov.	5 minut
Skupno trajanje:		75-90 minut

Osnovnošolski otroci (5.-8. razred) (skupno trajanje do 90 minut):

Aktivnost	Kratek opis:	Okvirno trajanje (priporočilo):
Spoznavanje	Delavnica se začne s spoznavanjem, med katerim se predstavijo vsi udeleženci, razdelijo se jim kartice, na katere napišejo svoje ime in jih pritrdijo na oblačila.	10 minut
Predstavitvev teme (predstavitvev in vprašanja za pogovor in debato)	Vodja nato predstavi temo (naslov in kratek opis) in začne pogovor z udeleženci, da bi ocenil njihov nivo znanja in nadaljnji potek delavnice. Trajanje tega dela je odvisno od skupine. Nato prek predstavitve in pogovora globlje predstavlja temo. <i>Vprašanja za pogovor/debato</i> (zgoraj).	15-20 minut
Igra (sestavljanka) »Danes sem bil/-a v posebnem parku!«	Udeleženci bodo sestavljali sestavljanko z Republiko Hrvaško/Slovenijo, na kateri so narisana območja varstva - narodni parki in naravni parki. Udeležence bomo razdelili v skupine po 3 do 4 osebe, vsaka skupina bo prejela svojo sestavljanko. Obstajajo 2 vrste sestavljank - z narodnimi parki in s naravnimi parki. Po koncu sestavljanja sestavljank vsaka ekipa na skupni plakat nariše območja s svoje sestavljanke, s čimer dobimo skupni prikaz vseh območij na istem zemljevidu. Po zaključku delavnice udeleženci dobijo listek z območji varstva Hrvaške/Slovenije, vključno z narodnimi parki, naravnimi parki in območji mreže Natura 2000.	15-20 minut
Ponavljjanje	Dodatna pojasnila in ponavljanje ob pogovoru o primerih iz življenja.	10 minut
Igra (kviz-zviz)	Ponavljali bomo s kratkim kvizom o naučenih pojmi. Udeležence bomo razdelili v dve skupini in jim izmenično postavljali vprašanja. Če prva skupina ne odgovori pravilno, lahko odgovarja druga. Skupina z največ pravilnimi odgovori zmaga. Kviz je del „Zelene knjige znanja“, po njegovem zaključku pa vsi udeleženci prejmejo listek z vprašanji.	20-25 minut
Ocena	Končni komentarji in zaključek delavnice, kratek pogovor o delavnici, povratne informacije udeležencev in na koncu pospravljanje prostora in uporabljenih predmetov.	5 minut
Skupno trajanje:		75-90 minut

Opis iger/aktivnosti:

1. „Danes sem bil/a v posebnem parku!“ (območja varstva v mojem kraju).

Cilj igre se je naučiti več o varstvu narave in območjih Natura 2000 s pomočjo zemljevida Hrvaške/Slovenije z označenimi območji varstva (narodnimi parki in naravnimi parki). Udeleženci bodo sami sestavili lasten zemljevid in nato predstavili rezultate na skupnem skupinskem plakatu. Po zaključku delavnice se bo vodja z udeleženci pogovoril o načinih varstva narave in o tem, kako lahko k slednjemu prispevajo sami. Celotno aktivnost bodo udeleženci izvajali v skupini.

Pojmi: varstvo narave, Natura 2000, narodni parki, naravni parki

Material: sestavljanka – zemljevid Hrvaške/Slovenije z narodnimi parki, sestavljanka – zemljevid Hrvaške/Slovenije z naravnimi parki, listki z vprašanji za kviz

Izvedba:

Udeležence razdelimo v skupine po 4 do 5 oseb. Vsaka skupina bo sestavljala svojo sestavljanko, pri čemer je sestavljanka na hrbtni strani označena s posebnimi oznakami. Dele sestavljank skrijemo po razpoložljivem prostoru (npr. šoli) in udeležencem naročimo, da jih poiščemo in se nato vrnejo na mesto zbiranja, kjer morajo vsak del položiti v pripadajočo škatlo. Ko zberemo vse dele, vsaki skupini dodelimo eno sestavljanko (škatlo), ki jo morajo nato zložiti. Ko jo skupina zloži, mora označiti narodne parke, naravne parke in območja mreže Natura 2000 s svojih sestavljank na posebnih listkih, ki jih ima vsak član skupine. Nato vsaka skupina na velikem skupnem zemljevidu označi narodne parke, naravne parke in območja mreže Natura 2000 glede na svoje posamezne zemljevide, s čimer skupaj izdelajo plakat z vsemi narodnimi in naravnimi parki ter območji mreže Natura 2000 na Hrvaškem/v Sloveniji. (S takšnim načinom dela spodbujamo enotnost, ekipno delo in usmerjenost k skupnemu cilju.)

Priprava materiala:

Izpišite vse liste za Zeleno knjigo tolikokrat, kot je potrebno za delavnico, glede na število udeležencev. Uganke z zaščitene območij po možnosti natisnite na trdi papir in jih privzeto izrežite. Nato na hrbtni strani označite vse koščke iste sestavljanke na enak način (pr. kot kroge različnih barv). Natisnite čim več zemljevidov s skupinami (npr. za skupino 20 otrok, jih razdelite na 5 skupin in natisnite 3 zemljevide Hrvaške/Slovenije z nacionalnimi parki in na hrbtni strani označite z drugo barvo vse dele iste karte, in 2 zemljevida Hrvaške/Slovenije z naravnimi parki, katerih deli označite tudi z drugačno barvo na hrbtni strani).

2. „Kviz-zviz!“

Cilj igre je utrditi znanje, pridobljeno prek delavnice, in povečati raven znanja in ozaveščenosti o območju Natura 2000 in ostalih območjih varstva.

Pojmi: varstvo narave, Natura 2000, narodni parki, naravni parki

Material: plakat/tabla za zapisovanje rezultatov, flomastri

Izvedba:

Udeležence razdelimo v dve skupini. Imamo 10 vprašanj, ki jih postavljamo izmenično. Če prva skupina ne odgovori, lahko odgovarja druga. Zmaga skupina z več pravilnimi odgovori. Odgovore beležimo na plakat/tablo, da bi lahko vsi spremljali rezultat.

Končna beseda

Spoštovani uporabniki,

upamo, da vam bo ta izobraževalni program pomagal oblikovati delavnice ali dejavnosti, povezane z varstvom narave, in da se boste lahko učili in spoznali vrste, ki so bile raziskane v okviru projekta LIKE. Zamišljeno je kot izhodišče, kjer lahko dobite osnovna spoznanja o teh vrstah, težavah s katerimi se srečujemo pri varovanju njih, kot tudi o habitatih, ki jih naseljujejo, daje pa nam tudi vpogled v to kako jim pomagati. Upamo, da bo vam izhodišče za razvoj lastnih izobraževalnih dejavnosti in prenos teh spoznanj na prihodnje generacije. Če imate kakršna koli dodatna vprašanja ali komentarje glede samega programa, jih prosim pošljite na ana.baresic@gmail.com.

Vso srečo z delavnicami!